

## M A G Y A R K U R I R.

*Bécs, Kedden, September 14 dikén, 1824.**Spanyol Ország.*

A' Journal de Paris Madritból Aug. 19dikéről következő magános levelet közöl: „A' fő Policzáj-Ügyelő, a' tartományokbeli Ügyelőkhöz egy futó-levelet bocsátott, mellyben nekik megtiltja hogy a' Madritba való menetelre ne adjanak utazó-leveleket az olyan személyeknek, kiknek az ezen fő-városhoz 15 mértföldnyire való közélet a' f. eszt. Május elsőjén költ Decrétumnál fogva megtiltatott. Meghagyatik továbbá a' tartományokbeli Ügyelőknek, hogy olyan személyeknek is, kikre, a' feljebb említett tilalom nem alkalmaztathatik, a' fő-városba való utazásra passust elébb ne adjanak, míg csak azok oda menetelek' célját, 's eddig volt magokviseletét bé nem bizonyítják. — A' Király Aug. 18d reggel szokatlan órában dolgozott együtt az Igazság-Miniszterével Calomardéval, ki a' Miniszterek közül egyedül követte Ő Felségét Szan Ildefonsoba, valamint azelőtt Sacedonban is csak maga volt vele. A' mint hallik, két Decretumot írt-alá a' Király, mellyek közül az elsőben mindeneknek minden személyválogatás nélkül megtiltatik a' Szan Ildefonsoba menetel, kik arra nézve elébb királyi engedelmet nem nyertek, a' mint ez történt akkor is, midőn az Udvar Aranjuezben mulatott; a' másodikban arra nézve való rendszabások foglaltatnak, miként bánjanak a' tartományokbeli Fő-Kapitanok azon lázzasztókkal, kik fegyveresen fogattatnak-el. — A' Gazete de Granada egy Policzáj-rendelést közöl, mellyben pa-

rancsoltatik, hogy a' bizonytalan időre elbocsátott minden Katona-tisztek, kiknek száma ottan valami 600-ra telik, valamint a' világi Barátok is, és mind azon személyek, kik bé nem tudják bizonyítani mi-ből élnek, Granadából három napok alatt kitakarodjanak. A' volt Financz-Miniszter Erro, ki Granadában tartózkodott, kérésére királyi engedelmet nyert, hogy Valladolidba mehessen lakni, de azzal a' nyilvánosságos feltétellel, hogy Madritba ne merjen menni.“

Gen. Odonnel József ezen jelentéseket küldötte a' Hadi-Miniszterhez: I. „Algesiras, Aug. 11d, Tarafi még f. h. 8d éjjel kezünkre került volna, ha annak egyik kapuját, mellyet Szövetségeseink, a' Francziák ostromlának, a' levegőbe tudtuk volna vettetni; hanem az e' végre rendelt egy hordó puskaporunk olly rossz volt, hogy teljességgel nem akart tüzet kapni. F. h. 10d ismét négy ágyú érkezének Cádixből, mellyeket azonnal kivonátánk. Ezen napon a' nagy zivatar miatt semmit sem mivelhetünk; a' pártosok ez alatt megakarának menekedni a' tengeren, hanem csupán egy ladikjok volt, 's abba is alig fért 12 ember. Ellenben a' mi tengeri erőnk egyre nevedik. Egy csapat pártosok, kiket Lopez nevezetű Seborvos vezérlett, a' hegyek között portyásának, hanem őket a' Tarajani Royalisták szélyverték, ötöt közülök elfogtak, 's azokat hozzám küldötték. Merconchini, ki Gibraltárból 150 lopva-kereskedőkkel jött, azt hitte hogy Esteponában, kiszállhat a' szárazra, de ebben célt nem érvén, Marbel-

lánál szállott a' partra. Ottan 50,000 Real Contributiót kívánt; hanem még hetet sem kapott belőle, midőn az a' hír, hogy a' hegyi lakosok feléje közelgetnek, annyira reáijesztett, hogy tüstént visszatért hajójára. Ekkor újra Gibraltárba szándékozott menni, hanem az Anglusok oda bé nem bocsátották. A' Rondai hegyeknek lakosai mind fegyverre kaptak. A' Tarifai pártosoknak elfogyott az ellenségek; hanem bokrok és pénzek van; katonájiknak minden napra 10 Reált (egy ezüst forintot) adnak.“ — II. „Algesiras, Aug. 19d. Éljen a' Király! Éjfél vagyon, 's éppen most veszek egy czedulát Gróf d' Astorgtól, a' Tarifai ostromló-sereg vezérétől. „A' város, így ír a' Gróf, ma (Aug. 19d) este-li öt órakor megvétetett. Az ellenség azonban szerencsétlenségünkre Tarifa szigetére vette magát.“ Ezt a' czedulát egy Tiszt hozta, kit e' végre adtam Gróf d' Astorg mellé; 's azt is beszéli a' Tiszt, hogy a' törésen, két órai lövöldözés után már járni lehetett. Mellyet látván a' pártosok, capitulálni kívántak, hogy így a' visszavonulásra időt nyerhessenek. Az aszszonyok tüstént megjelenének a' kőfalakon, 's kendőiket lebegtetve kiáltozák: Éljen a' Király! A' mi seregeink ezzel minden ellentállás nélkül bemenének a' törésen. A' St. Catharina erősség, melly a' város és a' sziget között lévő gátat védelmezi, ostrommal, 's csaknem minden veszteség nélkül vétetett-meg. A' szigetet a' jövő éjjel akarják megtámadni seregeink, 's a' kiszállásra már meg vagynak tétetve a' rendelések. A' pártosok magokra hagyattak; a' kik melléjek állottak, most tőlök elszakadnak.“ — III. Algesiras, Aug. 20d. Ezen pillantatban délelőtt 11 1/2 órakor érkezett Oberster Don Barradastól egy Tiszt azon jelentéssel, hogy a' Francziák, minden ellentállás nélkül elfoglalták a' szigetet, 's a' pártosok közül negyvennél többet elfogtak. A' bővebb környúlásokból meg

fog tetszeni azon fontos szolgálat, mellyet a' Francziák' vezére Gróf d' Astorg, ki nek vitézségének köszönhetni ezen dolognak szerencsés kimenetelét, a' Királynak, a' mi Urunknak ez által tett.“

Egy levél, melly Barcelonából Aug. 21d. indult, 's a' Párizsi Ujságokban közöltetik, ezeket jelenti: Oberster Roquemaurin, és Oberstlieutenant Romilly, Generálistábeli Tisztek, előbbi Tortosai, utóbbi Cardonai Kormányzókká nevezetének. Leridában ottan lehet eddig a' 3d Linea-regement. 'S e' szerint lehet reményleni hogy ezen rendszabások által vége szakad azon kicsapongásoknak, mellyekre vetemedének polgár-társaik ellen, némelly úgynevezett Royalisták, kik fegyverre és töltésre szert tudának tenni; meggátoltatnak nemkülönben azon veszedelmes egybegyülekezések, mellyek darab idő oltá Cataloniában tapasztaltatnak. — Palmában a' Policzaj Ügyelő ellen, ki testvére volt Miniszter Ofáliának, lázzadás ütöttki. — Az Andalusiai Insurgensek nagyon munkások benne, hogy vakmerő próbatételeiknek fontosságot adjanak, 's nyugtalanító híreket terjeszthessenek. Mellyért is a' tartománybeli Policzaj Fő-tiszt, felvigyázó Biztosságot rendelt, melly az efféle híreknek terjesztőit elfogatja és számadásra vonja. Eljutottak ide is, mint Spanyol Országának több helyeire az Insurgenseknek három rendbeli Proclamatiójik, mellyek alatt az Alava aláírása találtatik; de nem lehet hinni hogy a' nevezett Generális efféle ostobaságban részt vett volna.

Az Andalusiai újabb történetek, a' Királynak a' következő Decretum' kibocsátására szolgáltatának alkalmatosságot: A' Tarifai, és Ximenai történetek mellyeket a' Királynak a' mi Urunknak parancsolatjából Exceciáddal f. h. 10d közlöttem volt, meggyőzték Ő Felségét arra nézve, hogy eljött az az idő, mellyben hathatósabb rendszabásokat kell elővenni a' vé-

gett, hogy azon nyomorúságok, mellyeket a' partosok Spanyol Országra ki akar-  
nak árasztani, még kezdetekben elnyo-  
mattassanak. Mellyért is Ő Felsége a' kö-  
vetkezendő határozásokat tevő: 1) Mind  
azon Spanyolok, kik Gibráltárból avagy  
más helyről jöven, a' spanyol tengerpar-  
tokon vagy a' szomszéd szigeteken kiköté-  
nek, vagy ezentúl kikötnének 's fegyveres  
erővel, lazzasztó-írásokkal, vagy más akár-  
miféle úton módon, az anarchiai, úgyne-  
vezett constitutiós Systemát ismét helyre  
akarnák állítani, avagy a' köz csendessé-  
get haborgatnák; mihelyt elfogattatnak,  
azonnal ki is végeztessenek, nem enged-  
tetvén nekik több idő, mint a' mennyi  
alatt Pap'segedelmével a' halálra elkészül-  
hetnek. 2) Hasonló sorsok leszen minden  
külföldieknek, kik ugyan ilyen vétekben  
részesek és spanyol pártosokkal együtt fo-  
gattatnak-el. 4) E' szerint büntettetnek azok  
is, valakik, minekutana a' pártosok a'  
partra kiszállanak, faluikat avagy mezői  
lakosaiakat odahagyják, 's a' pártosok ál-  
tal megszállott helyekre menvén, azokkal  
együtt fegyveresen avagy fegyver nélkül el-  
fogattatnak. 4) Mind azok, kik a' falukban;  
vagy más egyéb helyeken a' pártosokkal  
leveleznének, avagy őket fegyverrel, hadi-  
szerekkel, lóval, élelemmel 's a' t. segíte-  
nék hadi törvényszék elébe idéztessenek,  
's kurta perrel ítéltessenek, és érdemlett  
büntetéseik, a' Fő Kapitánynak megegye-  
zésével, kevés idő multával rajtok végre-  
hajtassanak. 5) A' hadi törvényszékek ke-  
rüljenek-el minden perlekedésbeli húzás-  
halasztásokat, kivéven az olyakat, mel-  
lyek a' vétségnek bém bizonyítására általjá-  
ban megkivántatnak. 6) A' melly pártos  
czimborasághoz tartozó személyek, Vezér-  
jeiket avagy Tisztjeiket kiadják, avagy  
azoknak elfogatásokban eszközök lesznek,  
minden büntetés alól feloldoztatnak, 's  
ezen kívül jutalmat is kapnak, hogy ha  
arra a' környülállások szerint méltóknak

fognak találtatni. Hasonló kegyelemben  
részesülnek, valakik az egybeesküdöttek-  
nek titkát tudván, azt a' tiszti-hivatalnak  
felfedezik, 's ennél fogva a' 4d cikkely-  
ben említett személyek' és dolgok' elfog-  
lalására, alkalmatosságot szolgáltatnak.

### *Spanyol Amerika.*

Végezete a' Paraguay állapotjáról kö-  
zelébbi levelünkben félbeszakasztott cik-  
kelynek: „Dr. Franciának, ezen rendki-  
vülvaló férjfiúnak nyilvános Politicája  
volt az, hogy hazáját az Anarchiától és  
polgári hadtól megőrizhesse, 's erre néz-  
ve az előkelőbb birtokosokat arra vette,  
hogy tennének időközbeli áldozatokat, 's  
ez idő szerint hagynának-fel a' Külfölddel  
és szomszéd Státásokkal való kereskedés-  
sel, kivéven az olyan dolgoknak megszer-  
zéseket, mellyekre az Igazgatásnak múlha-  
tatlanul szüksége vagon; ezen rendsza-  
básra Dr. Franciát az bírta, hogy a' Kül-  
földdel való kereskedés könnyen zűrzavart  
okozhatna, 's az ő atyai plánumait sem-  
mivé tehetné. A' Paraguayak lemondottak  
e' szerint a' külső kereskedésről, 's az  
abból háromló hasznokról, és a' helyett  
inkább virágzásba indult Státusok' belső  
jó elrendelésére fordították minden gond-  
jaikat. A' feleslegvaló jövedelmet haszon-  
nal adták-ki. A' heverők az utaknak, hí-  
daknak és közönséges épületeknek építé-  
sokra fordították, 's az Országban talá-  
tató kevés számú rabszolgák, Uraiknak  
minden károk nélkül szabadságba hely-  
hezettek. Az Országban okos szabadság  
uralkodik; hanem a' nyomtatás' szabadsá-  
ga, mind addig korlátok közé szorittatik,  
míg a' Nemzet elébb nem fog haladni, a'  
tudományos ismeretekben, 's távolabb nem  
leszen azon állapottól, mellyben volt, mi-  
dön political pályájára kilépett. Olly kész-  
séggel engedelmeskednek a' lakosok ezen  
rendszereseknek, vagy is inkább az ön-

ként való Policzáj, melly szerint a' közjót kiki előmozdítani igyekeznek, olly fogatatos vala, hogy az első kilencz esztendő' lefolyta alatt a' Statusból nem ment-ki egyetlen egy levél is, mellyet elébb Dr. Francia meg nem olvasott volna; 's ez ollyan állítás, mellynek teljes hitele vagyon."

„Az újabb időkben számos Éjszak-amerikai hajók jövének hadi-szerekkel Paraguayba, a' nélkül hogy Buenos-Ayresben megállapotak volna, mivel a' Parana vize felfelé 500 tonnás terhű hajókat megbír. Partjain végig fűz-fák vagynak ültetve, mellyekre a' ladikokból kender-kötelek vetetnek-ki, hogy ezeknél fogva a' hajók vizellenébe hajtathassanak; 's ebben a' munkában különös nagy ügyességgel bírnak a' Paraguayiak, kik különben is olly hatalmas úszók, hogy köteleiket, szájukba vévén az egyik végét, 's víz ellenébe úszva, minden csónak' segedelme nélkül, ki tudják vetni. Az efféle hajózásbeli késedelmet, ők egyedül a' gőz-hajók által háríthatják-el, 's ezekkel tehetik virágzóvá is kereskedéseket.

„Elérvén most már a' Paraguayiak minden ő áldozatjaiknak, 's szükölködéseknél nagy czélját, a' kereskedésből is kívánnak hasznot látni, 's Európával mind political mind kereskedési egybeköttetésre lépni. Mellyrenézve egy Biztost elküldöttek Európába két Briggel, mellyek Cacaót, nád-mézet, indigót, gyapjút, China-héjat, szárított bőrt, és fagyút vivének. — Ez az első próbatétel a' Peruiak részéről az Európával való kereskedésre nézve; de minthogy ők meg vagynak győződve az iránt, hogy a' kereskedés az ő virágzásokra 's függetlenségeknél megfundálására szükségesképen megkívántatik, mind a' hat tartományokban egybefüggőleg az illető városi tanácsokkal, egy egy kereskedő-társaságot állítottak termékeiknél kivitelekre nézve. Ezen társaságok az Igazgatásnak közvetlen védelme alatt fundál-

tattak, 's most már nagy summa pénzek fordíttatnak az eddig nem termesztett termékeknél megvásárlására, mellynél fogva az Arendások haszonnal adhatják-el termékeiket, 's az így kapott nyereséget a' közjó' hasznára szaporíttatják."

„Az Igazgatás' jövedelme leginkább az igen mérséklett földre vetett adóból áll, s ezenkívül minden tartománynak meg vagyon az ő különös adója. Az Igazgatás bírja még a' Jésuitáknak elconfiscált javait, mellyek szép birtokokból, és pompas házaktól állanak; ezeket az Igazgatás kiadja arendába; 's azonban midőn az In-surrectio kiütésének alkalmatosságával sürgető esetek adak-elő magokat, a' lakosok önként való adakozásokkal segítették az Igazgatást. A' melly tizedet ezelőtt az Ekklesiának adtak, most az is az Igazgatásé; ezen kívül vagynak még más aprólékos jövedelmei is, mellyek a' spanyol koronához tartoztanak. Ámbar nádmézzel, rummal, gyapjossal 's a' t. nevezetes kereskedést üznek, 's Külföldről is vitetett-be valami kevés portéka, de vámházak, vagy Accisa-tisztségek még eddig nincsenek, azt akarván az Igazgatás, hogy a' melly nép önként annyit megvon magától szabadsága' és függetlensége' kedvéért, éljen egyszersmind azon jussal is, hogy a' mi a' maga számára szükséges, attól a' Statusnak mentül kevesebbet adózzon. Az Igazgatásnak öszve-séges jövedelme rendszerint a' Status' védelmére, és belső javításokra fordíttatik, 's ezen tekintetben a' végrehajtó-hatalom olly gazdaságosan vitte a' dolgot, hogy az utóbbi tíz esztendőt-ált' minden esztendőben fél millio Piaszter volt a' kincstárban készen. Ez idő szerint vagyon a' Paraguayi Statusnak egy millio Dollar kész pénze, 's ezen kívül még két milliója, mellyet esztendőnként való interesre 's zálog mellett adott-ki a' lakosoknak; az ezen két millio Dollar' fejében kiadatott adósságlevelek az Igazgatás' sajátjai gyanánt fo-

rognak köz kézen, 's azokat minden szempillantásban vissza lehet váltani. Lehet reményleni, hogy ha a' kereskedés teljes folyamatba hozattatik, azzal a' Status jövedelme két annyira fog szaporodni."

„Paraguaynak függetlenségét a' Portugalliai Király, minekelőtte Brasiliából Portugalliába ment volna, megismerte; 's ez azon egyetlenegy eset, hogy valamely Fejedelmi Hatalmasság a' dél-amérikai száraz földnek ezen nevezetes részéhez való bizodalját megbizonyította. Brasiliát, 's az Európába való újabb küldést kivéven, még soha sem próbáltak a' Paraguayiak valamely külföldi független Státussal, barátságos avagy kereskedésbeli egybeköttetésre lépni; sőt még azokkal sem, mellyek a' szomszédságokban fekszenek, minthogy minden figyelmeket egyedül azon eszközökre fordították, mellyekkel tulajdon szabadságokat és nyugodalmokat megtarthassák. Buenos-Ayresnek gyakor ízben hozzájok intézett meghívását arra nézve, hogy állának szövetségbe azon tartományokkal, mellyek ezelőtt a' la Platai Vice-Királysághoz tartoztanak a' Paraguayiak mindenkor visszavetették, még pedig azon okból, hogy az efféle lekötelezések, ugyan azon szerencsétlen meghasonlásokba keverhetnék Paraguayt, mellyekkel a' sors ezen tartományokat annyi idő olta ostorozza. A' Brasiliai Császár kevéssel ez előtt meghívta Paraguayt, hogy lenne egy részévé az ő Birodalmának; de ebbeli ajánlása, állhatatos, de egyszersmind tiszteletet mutató módon megvettetett. Egy szóval, a' Paraguayiak egészen saját political pályát mérték ki magok elébe, 's úgy látszik el vagynak határozva hogy azt egyesült akarattal kövessék, 's készek minden áldozatokra, mellyekkel nyugalmokat 's függetlenségeket erős lábba állíthassák."

A' Hamshire-Telegraph nevezetű Újság, egy Hajós-tisztnek a' Perui tenger-

partról Ápr. 9d indított levelét közli, mellyben a' többek között ezek említettnek: „A' mint a' Perui népet megismertem, azonnal láttam, hogy a' „Viva la Patria! Viva la Republica.“ számtalan kiáltásoknak itten egyéb erejek a' puszta hangnál nincsen, és ha valaha Peru' függetlensége megfundáltathatnék, ezt csupán Bolívar és az ő Columbiái népe hajthatná végre. A' Liberator olly hamar áttallatta ezt, hogy kereken megmondotta a' Peruiaknak, hogy se bátorságokban, se a' hozzá való ragaszkodásra és regítségre nézve tett igéreteikben nem bízik; hanem mindazáltal reménylette, hogy iparkodásai által őket jobb útra térítheti, de e' helyett még árulóji levének neki, mint szinte a' magok ügyének is. Jele ennek a' Torre-Tagle Proclamatiója, melly az alacsony árulásnak példa nélkül való mustrája. — Újabb tudósítások szerint Bolívar Truxillóban, avagy ezen városnak szomszédságában feküdt. Jelenvaló környülállások között nehéz még csak hozzávetni is, minémű utat fogna választani; magokra hagyja e a' félénk Peruiakat, vagy ezentúl is harczol még az ő függetlenségekért, annak rövid időn el kell válni. A' Vice-Király Laserna Cuzcuban fekszik. Egy serkentő-írásában, mellyet Mártz. 5d bocsátott ki azt mondja, hogy ezen tartományt, mint a' spanyol Monarchiához tartozó részt meg kell neki tartania. A' Spanyol Országi újabb történeteknek nagy fogamatjuk leve az új világnak ezen részében. A' Constitútiósok és Republicanusok nyilvánosságos Royalistákká levének. Úgy hiszem hogy ez előtt csak néhány hetekkel még maga Laserna sem ismerte volna itten legfelső hatalomnak a' monarchiai hatalmat; a' midőn most szüntelen „a' Király, az én Uram“ forog a' száján, 's nagyon sajnálja hogy Fejedelmének parancsolatait olly későre veheti. — Ha a' kereskedésre nézve újra a' hajdani rendszabások vitetnek bé-

Peruba, azzal Angliá sokat fog veszteni. A' Manchesteri karton-fabrikák különösen egy olly helyet vesztenek-el, a' hollegtöbb portékájok kelt-el. 'S ha természet szerint való ellenségeink, a' Francziák, a' világnak ezen részében erőre kaphatnak, mindent el fognak követni, hogy ottan az anglus kereskedést gátolhassák."

### Franczia Ország.

A' Király Aug. 31d elébb Herczeg Doudeauvillével, azután Villele Úrral dolgozott; hanem a' nagy hőség miatt ki nem szekerezhett. Más nap szobájiban halgattott Misét, 's miniszteri tanácsban viselt előlülőséget.

F. h. 3d így ír az Etoile: „Minden Journalok azt írták Hurdado Úr felől, hogy ő Columbiai Követ képen jött Párizsba, 's az anglus Ujságok még azt is állították, hogy a' franczia Igazgatás hívta-meg. Mi bizonyosokká teszszük mind az anglus mind a' franczia Ujságírókat, hogy Hurdado nem követségbe jött Párizsba, hanem mint többnyire minden idegenek, ujság-kívánásból, vagy pedig személyes dolgainak eligazítása végett.

Bagnoban, azon gonosztévők között, kik egész életékbeli galya-rabságra ítéltettek, Aug. 23d lázzadás ütött-ki.

### Bécs.

Ő Cs. K. Fő Herczagsége Jó z s e f Magyar Ország' Nádor Ispanja, a' Fő Herczegnével együtt Budáról f. h. 10d ide a' cs. k. Udvarba szerencsésen megérkezett.

Sept. 13d a' Státus-papírosainak közép-árrok:

Státus Kötelező levele 5 p Ctmal Conv. P. 93 3/4 Ugyan az 2 1/2 p Ctmal Sorsvonásos Költsön 1820-ról C. P. Ugyan az 1821-ről 100f. C. P. 124 Bizonyítás 1821d. Költsönről fűrt Conv. P.

Bécs Városi Banko Obligatiók) 2 1/2 p Ctmal 50 100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank Actia 1108 2/5 for. C. P. —

A' Gabona négy fő nemeinek árrok általjában Aug. 30d Sept. 4d.

(Mérőjét garasra számlálva V. Czban.)

	Búza.	Rozs.	Arpa.	Zab.
Bécsben Aug. 31d	97	43	50	44
— Sept. 4d	120	47	44	43
Stockerauban Aug. 30d	102	51	38	33
Fischamenden Aug. 31 Sept. 2d	90	38	31	29
Nagy Enzersdorfon Sept. 1d	101	47	25	30

### Magyar Ország.

Ő Cs. K. Felsége Mélt. Báró Vicsapi Malonyay János Aloyz Urat, cs. k. Kamarást, és a' Felséges Magyar Királyi Udvari Cancelláriánál lévő Udvari Tanácsost és Referendáriust, nemkülönben T. N. Zemplén Vármegyének Administrátorát, mostan T. N. Nyitra Vármegyében is Fő-Ispáni Hivatal' Helytartójává nevezni méltóztatott.

Ő Cs. K. Felsége Mélt. Báró Csík-Pálfalvi Bíró János Urat, minekutána a' Ns. Frimont Huszár Regimentben vitéz tetteiért Mária Therezia Rendének Vitézévé lett volna, Magyar és Erdély Országi Bárói rangra emelni méltóztatott. Melly iránt kiadatott felséges Diploma T. N. Borsod Vármegyének köz-gyűlésében illendően kihirdettetett.

A' Pesti Királyi Universitas a' jövő iskolai esztendőre Aug. 25d Dékánokká választotta, a' Theologiai Karban Nagy Tiszt. Tudós Oswald Ferencz Urat, a' Theologianak Doctorát, és a' Hit-tudományak Tanítóját; a' Törvényes Karban Tek. Tudós Vízkeleti Ferencz Urat, Törvények Doctorát, felesküdt országos Prokátort, és a' Törvényes Karnak tagját; az Orvosi Karban. Tek. Tudós Beer Nep.

János Urat, Buda fő sz. k. Városnak rendszertanító Orvosát; a' Philosophiai Karban Tek. Tudós Wolfstein József Urat, Philosophia Doctorát, és a' Pesti Királyi Universitásnál a' fentebb Mathesisnek nyilvánvaló Tanítóját. — Aug. 3od ugyan a' Pesti Királyi Universitásnak Tanácsa a' jövő iskolai esztendőre Rector Magnificusnak választotta T. T. Markovics Pál Urat, 'Törvények' Doctorát, 's a' Természeti, a' Statusok és a' Nemzetek Törvényének Tanítóját, a' Törvényes Karnak Pro-Seniorát, és több T. N. Vármegyéknek Tabla-Bíráját.

Vas Vármegyei Alsó-Kemenesalljai Járásból, Káldról Aug. 17d: A' három Királyi Fő Hercegek, u. m: Ferencz, Moldenai Fejedelem; Ferdinand, Magyar Ország' Hadi Fő Kormányzója; és Maximilián, Sárvári Uradalmokból szerencsésen ide érkezének, hogy nem régiben Káldon szerzett rész-jószágokat megtekintsék. Ide lett jöveletekkel, a' Tisztó Plebánus Úrnak, úgy a' helybeli Köz-birtokos és Földes-uraknak személyesen tett udvarlásokat leereszkedéssel elfogadták, és a' hódolásokat jelentő jobbagyaikkal 's számosabban öszvesereglett ügyefogyottakkal megismertették felséges személyekkel született bőkezűségeket. Ezután mind a' három Felséges Testvérek a' templomba bemenének, és szívreható, ritka buzgósággal az Egék Urát öszvekulesolt kezekkel, földre szegzett szemekkel imadván, istenes buzgóságoknak szép példáját adták. Innen a' helybeli Tisztó Plebánus Úrhoz, magokat megalázni méltóztattak, és így mindnyájunk szívében határozatlan kegyességeknek mély emlékezetét hagyták. Estve felé ezer óhajtasok között Sárvárra visszatérének; onnan pedig Ferencz és Maximilián Fő Hercegek következő nap Bécsbe el is indulának. — Illy szerencsénkben valamint mi elragadó örömet, és gyönyörűséget érzettünk, úgy re-

ményljük, hogy a' Haza is nagy kedvel fogja hallani, mivel az ilyen Köz-birtokos Felséges személyek a' jószágos jussoknak megerősítésére hathatósan munkálódhatnak.

Körmöcz-Bányáról, Aug. 26d: E' folyó hónapnak 15d napját kettős olly nagy örömmel töltötte-el Nemes Városunk, mellynek még eddig lakosaink közül senki mássát nem érte. Mert Tisztó Pater Simai Kristóf Úr a' Kegyes Iskolák Rendének nagy érdemű Tagja, és Városunkban a' Rajzoló-Iskolának Tanítója e' hónapnak 14d napján három óraker délután a' Parochialis Templomban épületesen a' Vecsernyét fényes egyházi szertartással elvégezte. Ennekutána mintegy délesti öt óraker Mélt. 's Fő Tiszt. Belánszki József Úr Besztercei Megyész Püspök, 's jeles erkölcsaire nézve minden kitől nagyon szeretett Lelki Fő Pásztorunk, Városunkba illendő fényes pompa közt megérkezett, és a' Plébánia épületében megszállott. Kinek tiszteletére az egész belső Város estve felé ki-világosított. A' Nemes Kamara' részéről pedig mintegy száz bánya-mívesek égő mécsekkel négy szegben tisztelkedtek, közbül a' török-muzsika ékesen zengedezvén. — Más napra kelvén az idő, az említett Tisztó P. Simai Kristóf Úr reggeli hét óra után a' Plébániáról Püspök Ő Nagysága által kísértetvén, harang-szózatok közt az egyházi szolgálat tévők' hosszú Rendével a' Plébánia Templomba trombita, 's öröm dobzó között béérkezett, holott-is, Papi felszentelésének ötvenedik esztendejét eltöltvén, Papságának Jubileumát Te Deummal kezdvén, énekes nagy Misével tartotta. Melly alatt olly különös kegyességet érdemlett, hogy Püspök Ő Nagysága maga méltóztatott Infula alatt manuductora, és vezetője lenni a' Secundántiásnak. Az Évangéliom után velős egyházi ékesszóllással prédikált Nagy Tisztó Prunik János Úr Városunk' Plébánusa, és Esperest.

A' chorus új Compositióval gyönyörködtette, és nevelte az ajtatosságot. Ezen köz örömmek és tiszteletnek hódolását nem csak a' Cs. Királyi Banyász-Tisztség, és a' Nemes Városnak Elöljárói, hanem a' többi lakosok is azzal jelentették, hogy ezen napi szent Misére igen számosan jelentek meg. Vége lévén a' Secunditiának, Püspök Ő Nagysága a' második nagy Miséhez fogott, 's annak végével, a' Szentséges Római Pápanak szent áldását adván, a' Bér-máláshoz kezdett, és részszerint a' helybeli, részszerint a' szomszéd helységekből ide gyülekezett hívekre feladta a' Bér-málás' szentségét, számszerint 966-ra. Ennek vége szakadván, a' Püspök Ő Nagysága az előbbeni pompával a' Plébániára visszatért, a' hol a' nevezetes innepet fényes ebéd követte, mellynél Ő Méltósága, a' Secunditiának, a' Cs. Kir. Kamarának, 's a' Nemes Városnak Elöljárói gazdagon megvendégeltettek. A' köz örömmek, és tiszteletnek tárgyaúl Püspök Ő Méltóságának, a' Secunditiának, szóval minden jelen volt Egyházi és Világi Vendég Uraknak egésségéért, a' mozsarak' egyre tartó durrogatása közt, több poharak ürítették ki. 17dikén pedig a' helybeli Professor Urak voltak a' Secundantiának Úrnak vendégei, és különös vígasság közt kinek kinek az volt buzgó kívánsága, hogy a' kegyes jó Isten a' Tisztó Secunditiánst a' harmadikra is éltesse, ki most 82dik esztendejét elég frissen éli, és a' Rajzoló Iskolát már 47 esztendők olta tanítja.

A' mult Aug. 11d estve 7 óra után az égen különös tünemény látszott, melly verhenyeges világosságával számtalan nézők' figyelmét magáravonta. Ez Aradon olly formán látszott mint a' fekvő S, Szabadszálláson először mint egy kasza, utóbb pedig elnyúlt, 's mint valamely üs-

tökös-esillag eltávozott. Ugyan ezen tünemény látszott Pesten is nagy világossággal, olly formán mint a' holdnak félkari-kája ujságkor, de nagyobbnak, és szinte 8 1/2 óra után elenyészett. Minthogy a' formája különbéleképen adatik-elő, kérdés lehet, hogy a' helyeknek távolléte, vagy a' nézőknek minémúsége okozza ezen változó előadást. De az a' megegyező tudósításokból bizonyos, hogy mindenütt kerekded hajlású volt, és mivel egy időben látszott, a' levegőben igen magasán kellett lennie. Különben Pesten igen tiszta estve volt; Szabadszállásán ritka felhők látszottak, valamint Aradon is.

### *Szarvas-marha eladás.*

Herczeg Pálffy József Bátorkeszi és Marczelházi egyesült Uradalmainak részéről ezennel köz hírré tétetik, hogy f. Sept. hónap 20d és 21d napjain a' Pathi Pusztán Komárom Vármegyében, Komáromhoz egy órányira a' Duna mellett, Izsán alól, a' szokott délelőtti és delutáni órákon, alább megírt eredeti magyar feleslegvaló Szarvas-marhák közönséges kótyavetye' útján a' többetígérőknek kész pénzen eladatnak; u. m:

126	darab	fejős-tehén;
41	—	két esztendős tehén-borjú;
26	—	egy esztendős — —;
55	—	idei ökör-borjú;
4	—	3—5 eszt. bika;
8	—	két eszt. —;
8	—	egy eszt. —;
59	—	idei bika-borjú;
8	—	három eszt. tulok;
33	—	két eszt. —;
32	—	egy eszt. —.

A' venni akarók a' fentnevezett napokra és helyre meghivattatnak.